

У нових оновлених та “розвантажених” навчальних програмах для школярів 1-4 класів знято фіксовану кількість годин на вивчення кожної теми, вчитель самостійно буде їх визначати, знято дублювання змісту у навчальних предметах «Основи здоров'я», «Я у світі», «Природознавство». Ключовими змінами також є те, що процес навчання приведено у відповідність до вікових можливостей молодших школярів, а термінологію програм уніфіковано. Пропонуємо батькам скласти своє враження про те, що є «добре», а що є «погано». На допомогу – текст, запозичений з блогу експерта з питань освіти Андрія Черних, «Чотири міфи про навчальні програми».

Міф 1. Владе якість освіти. Неправда, бо всі зазначені оновлені програми здійснені в рамках чинного Державного стандарту. Йде мова лише розширення шляхів і можливостей для його досягнення. Обговорення навчальних програм протягом червня-липня відбувалося на відкритій платформі EdEra, в якому, зареєструвавшись, взяли участь понад 4000 людей, 90% з них – вчителі-практики. Всі оновлені програми були опрацьовані модераторами спільно з науковими консультантами Національної академії педагогічних наук. Тому, і батьки і вчителі, можуть не хвилюватися, жодних порушень або відхилень від державних стандартів в оновлених програмах немає і не може бути у принципі.

Міф 2. Діти перестануть вчитися, бо від них будуть менше вимагати. Також, це неправда, бо в програмах зняли механічні і кількісні вимоги, а розширили якісні. Тепер треба не тільки, щоб дитина читала певну кількість слів на хвилину, а й щоб розуміла прочитане, читала виразно, плавно, усвідомлено. Те саме з таблицею множення - раніше питали стовпчик на 3 і ставили оцінку, а тепер вчитель має переконатися, що дитина вміє застосовувати множення. Учень це повинен зрозуміти через практичне засвоєння.

Міф 3. Нічого не зміниться у навчальній школі з 1 вересня, тому що підручники залишилися ті самі. Так, частково можна погодитися з постановкою такої проблеми. Але, без появи нових програм не було жодних шансів на появу нових підручників. Творчий учитель та велика кількість існуючої сьогодні навчальної літератури допоможе вирішити цю проблему

Міф 4. Стресом для дітей буде запровадження олівця, а для вчителів – заборона на червону ручку. В соціальних мережах ці зміни обросли особливо фантастичними міфами мало не про рейди і покарання за невикористання олівця чи використання червоної ручки.

Щоб значною мірою понизити психологічне напруження у першокласників, для письма рекомендується користуватись простим олівцем - за рішенням вчителя, відповідно до рівня готовності дітей. На розсуд вчителя допускається виправлення або гумкою, або закресленням. Наявність охайних виправлень, здійснених самою дитиною, не впливає на зниження балу за роботу. Необхідно пам'ятати, що дитина має право на помилку. Час і етап переходу на кулькову ручку визначає сам вчитель, індивідуально для кожної дитини. При перевірці письмових робіт допускається використання ручки з червоною пастою для відмічання помилок. Для успішного і вмотивованого навчання дітям початкової школи важливо отримувати схвалення своєї роботи не менше, ніж виправлень чи вказівок на помилки.

У чому ж полягає основна суть та зміст оновлених навчальних програм?

Вивчення таблиці множення буде починатися у другому класі, але не шляхом «зубрюжки», а в роботі з таблицями, щоб діти зрозуміли через практику виконання тих чи інших дій. Знати всю таблицю множення до дев'яти потрібно буде лише у 3-му класі. У чому різниця - від дітей вимагали єдино правильного рішення задачі. Це багатьох дітей дуже сильно лякало або в вводило в ступор вищезгаданого страху зробити помилку. Зараз у вимогах написано, що дитина вирішує зручним для себе способом, в 2-му класі можливе використання таблиці на партах (мовою вчителів “вирішення з опорою на зразок”). Для того, щоб вона зрозуміла суть множення і засвоїла через практику, а не через механічне вивчення таблиці.

Для уроків української мови скасували такі складні для учнів теми, як "Умовне позначення слів", "Спосіб умовного позначення речень", "Складання речень за поданою графічною схемою", яке "батьки називали азбука Морзе". Акцент буде зроблено на розвитку усного мовлення. Вчитель має стимулювати дитину висловлювати свої почуття, свою думку, а не завчати інструкції.

Що стосується змін з літератури – відтепер не буде кількісного показника темпу читання.

Акцент повинен бути зроблений на "якості читання". Тобто вчитель має спрямовувати дитину не лише на темп, а й спосіб читання, виразність, правильність, розуміння прочитаного. Дитина повинна розуміти, що вона прочитала, а не просто механічно відтворювати звуки на час. Це важливе нововведення – адже зараз навіть викладачі вишів жаліюються, що студенти читають швидко, але не здатні відрефлексувати на прочитаний текст.

Іноземна мова. У першому класі буде менше письма і більше усної іноземної мови, щоби діти вчилися розмовляти елементарними реченнями, якимось нескладними діалогами, співали, вчили віршики. Бо в попередній програмі вже в 1-му класі діти мали "відтворювати графічний образ слів, словосполучень і речень". Враховуючи, що в загальноосвітніх школах в 1-му класі всього 1 година англійської на тиждень (по факту 35 хвилин), чимало вчителів лише письмом і обмежувалися. Це не сприяло інтересу дітей до англійської, адже вони ще рідною мовою писати не вміли. В оновленій програмі весь перший семестр 1-го класу передбачений усний курс, письмо – починається з 2-го семестру і напівдрукованими буквами (шрифт print script). Це дуже важливе нововведення – ніде, крім пострадянських країн, в школі давно не вчать писати прописними англійськими буквами. Навіть у Великій Британії.

З фізкультури скасували муштру "рівняйсь-струнко" і нормативи. На уроках буде більше ігрового компоненту, а також різні модулі на вибір вчителя: футбол, бадмінтон, оздоровча гімнастика тощо.

Для тих батьків та вчителів, які хочуть детально ознайомитися із оновленими навчальними програмами та без «посередників», пропоную зайти на сайт МОН.